

5.4 Člověk a jeho svět I. stupeň

Obsah

5.4.1 Charakteristika předmětu Prvouka	2
PRVOUKA – 1. - 3. ročník	4

5.4.1 Charakteristika předmětu Prvouka

Předmět Prvouka zahrnuje pět oblastí: Místo kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví. Žáci získávají nové poznatky a dovednosti, vytváří si postupně ucelený obraz o sobě, o rodině a lidské společnosti, o době minulé, přítomné i budoucí, o technice, přírodě a zdraví. Všimají si vzájemných vztahů, pozorují jevy a děje. Vyučovací předmět je propojen se všemi předměty.

Organizační vymezení předmětu

Výuka bude probíhat ve třídě, v učebně PC, využívat lze i altán na školním dvoře. Součástí výuky jsou i pozorování v přírodě, návštěvy úřadů, vycházky aj. Žáci také mohou provádět jednoduchá pozorování a experimenty ve třídě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- podporujeme zájem žáků o výuku
- umožňujeme žákům využívat dostupné názorné pomůcky
- rozvíjíme poznatky pomocí vhodných didaktických her

- využíváme projektové vyučování

Kompetence k řešení problému

- volíme vhodné náměty pro pokusy, experimenty, pozorování
- dáváme žákům prostor pro vlastní řešení, nápady,
- vedeme žáky k zodpovědnosti, trpělivosti
- učíme žáky pracovat ve skupině

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k samostatnému mluvenému projevu
- učíme žáky obhajovat svůj názor
- učíme žáky naslouchat a vhodně reagovat

Kompetence sociální a personální

- motivujeme žáky pro práci ve dvojici a ve skupině
- vedeme žáky k budování sebedůvěry, sebeuspokojení
- učíme žáky vnímat různé pohledy, názory

- vedeme řízené rozhovory, učíme se dialogu

Kompetence občanské

- učíme žáky zodpovědnosti
- vedeme žáky k respektování a oceňování kultury a tradic
- podporujeme zájem o kulturu
- vedeme žáky k dodržování pravidel a norem

Kompetence pracovní

- učíme žáky pracovat podle pokynů a návodů
- učíme žáky pracovat bezpečně s různými materiály a pomůckami při pokusech a experimentech

Kompetence digitální

- umožňujeme žákům využívat vhodné digitální technologie
- učíme žáky tvořit materiály do výuky
- využíváme digitální technologie ve výuce – videa, dokumenty, mapy, aj.

Předmět: PRVOUKA – 1.- 3. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Očekávané výstupy ze ŠVP	Minimální výstupy	Učivo	Poznámky PT, MP
<p>Místo kde žijeme</p> <p>- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p>	<p>- orientuje se v jednoduchém plánu</p> <p>- značí místo bydliště a školy</p> <p>- popíše cestu do školy</p> <p>- rozlišuje možná nebezpečí</p>	<p>- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy</p> <p>- popíše a zvládne cestu do školy</p>	<p>Orientace v místě bydliště</p> <p>Bezpečná cesta do školy</p> <p>Riziková místa a situace</p>	<p>OSV</p> <p>Vv, Jč</p>
<p>- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci, (městě)</p>	<p>- dokáže určit polohu obce v kraji</p> <p>- popisuje změny v obci i v nejbližším okolí</p>		<p>Obec, místní krajina, - poloha</p> <p>Okolní krajina - region</p>	<p>MV</p> <p>Pv, Jč</p>
<p>Lidé kolem nás</p> <p>- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</p>	<p>- pojmenuje členy rodiny a blízké příbuzné</p> <p>- orientuje se ve vztazích mezi příbuznými</p> <p>- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem jiných lidí,</p>	<p>- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy</p> <p>- dodržuje základní pravidla společenského chování</p>	<p>Rodina</p> <p>- role členů rodiny</p> <p>- příbuzenské a mezigenerační vztahy</p> <p>Chování lidí</p>	<p>Vv, Pv</p>

Školní vzdělávací program KOMPAS

	<ul style="list-style-type: none"> - všímá předností 	<ul style="list-style-type: none"> - při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně - projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti lidí - pravidla slušného chování - ohleduplnost 	
<ul style="list-style-type: none"> - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností 	<ul style="list-style-type: none"> - jmenuje nejběžnější povolání, - uvádí jejich význam a potřebu 	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti 	<p>Rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> - fyzická a duševní práce, zaměstnání 	
<p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - pozná kolik je hodin - orientuje se v čase, - orientuje se v denním režimu - pojmenuje předměty denní potřeby - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - pozná kolik je hodiny, orientuje se v čase - zná rozvržení svých denních činností 	<p>Orientace v čase</p> <ul style="list-style-type: none"> - určení času - denní režim, - roční období - čas, kalendář, <p>Současnost a minulost v našem životě</p>	

Školní vzdělávací program KOMPAS

			- předměty denní potřeby	
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu,	- rozpoznává významné kulturní památky,	- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Regionální památky	
- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	- pojmenuje různé lidské činnosti - pojmenuje známé zvyky - porovná minulost a současnost	- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - poznává různé lidské činnosti	Orientace v čase - letopočet Současnost a minulost - proměny způsobu života - významné dny	
Rozmanitosti přírody - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- vyjmenuje roční období - vyjmenuje základní znaky ročních období - popisuje změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Vesmír a Země - roční období	MV Jč

Školní vzdělávací program KOMPAS

<p>- roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p>	<p>- pozná a pojmenuje nejznámější druhy živočichů</p> <p>- pozná a pojmenuje některé dřeviny a byliny</p> <p>- vyjmenuje rozdíly mezi dřevinami a bylinami</p>	<p>- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat</p> <p>- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami</p>	<p>Rostliny, živočichové a jejich projevy</p>	
<p>- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<p>- pozná a pojmenuje známé látky, určí jejich vlastnost</p> <p>- přečte návod</p> <p>- provede jednoduchý pokus podle návodu</p>	<p>- provede jednoduchý pokus podle návodu</p>	<p>Látky a jejich vlastnosti</p> <p>- třídění látek</p> <p>- vlastnosti látek</p>	
<p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p>	<p>- zná a uplatňuje hygienické a režimové návyky,</p> <p>- umí se obléct, obout, jíst příborem, uklidí své pracovní místo</p> <p>- pojmenuje a popíše známé zdravotní potíže</p> <p>- dokáže ošetřit drobné poranění</p>	<p>- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění</p> <p>- pojmenuje hlavní části lidského těla</p>	<p>Péče o zdraví</p> <p>- denní režim</p> <p>- správná výživa</p> <p>- drobné úrazy</p> <p>- prevence nemocí</p> <p>- osobní hygiena</p> <p>Lidské tělo</p> <p>- stavba těla</p> <p>- životní potřeby člověka</p>	<p>OSV</p>

Školní vzdělávací program KOMPAS

	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje a ukáže na modelu (obrázku) hlavní části lidského těla 			
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných 	<ul style="list-style-type: none"> - rozeznává nebezpečí různého charakteru - je seznámen s riziky ve svém okolí - chová se bezpečně v rizikovém prostředí - zná a uplatňuje pravidla silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> - rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování tak, neohrožuje své zdraví a zdraví jiných - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu 	<p>Osobní bezpečí, krizové situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné chování v rizikovém prostředí, - krizové situace - vhodná, nevhodná místa pro volný čas - bezpečné chování v silničním provozu - bezpečnostní prvky 	
<ul style="list-style-type: none"> - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje známé a neznámé lidi - zná pravidla pro kontakt s cizími osobami - umí požádat o pomoc - zná čísla tísňových linek - dokáže číslo vytočit a hovořit s operátorem 	<ul style="list-style-type: none"> - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<p>Přivolání pomoci</p> <ul style="list-style-type: none"> - čísla tísňového volání - správný způsob volání na tísňovou linku 	OSV

Školní vzdělávací program KOMPAS

	- popíše situaci, kdy je potřeba pomoc			
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- zná důležité pokyny a reaguje na ně - osvojil si základy chování v případě hromadného ohrožení	- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Mimořádné události a rizika - varovný signál - evakuace - integrovaný záchranný systém	MV

OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy - dialog, nácvik chování, tvorba plánek, vycházka.

OSV – sociální rozvoj – komunikace - komunikační kruhy, dramatizace, beseda.

OSV – osobnostní rozvoj – psychohygienu - modelové situace, dialog, dramatizace.

MV – lidské vztahy - skupinová práce, pozorování, výstavka.

MV – kulturní diference - řízený rozhovor, scénky, didaktická hra, kresba, beseda, skupinová práce.

MV – princip sociálního smíru a solidarity - komunikační kruhy, modelové situace, dial